

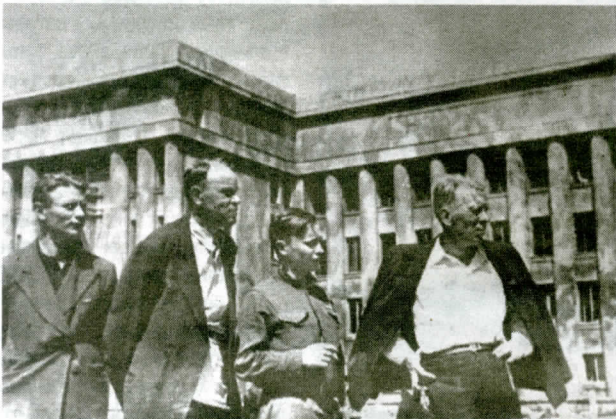

Максім Танк. 1962 г.

Максім Танк і Іван Шамякін на сустрэчы з настаўнікамі Пleshчаніцкай сярэдняй школы. 1952 г.

Народнаму паэту прысвячаецца...

Злева направа: М.Танк, К.Крапіва, А.Куляшоў і М.Лынькоў у Мінску ў першыя дні пасля вызвалення горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Злева направа: М.Лынькоў, М.Паслядовіч, Я.Купала, М.Танк, П.Броўка, Я.Бранеўская. 1939 г.

Гэтымі днямі наша краіна святкуе 100-годдзе з дня нараджэння народнага паэта Беларусі Максіма Танка. З дазенай нагоды ў сталіцы ды рэгіёнах праходзяць мерапрыемствы, прысвечаныя творцу і яго літаратурнай спадчыне.

Так, 13 верасня ў Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры адбылася прэзентацыя Збору твораў Максіма Танка ў 13 тамах, падрыхтаванага Інстытутам мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

У кнігах, што пабачылі свет у Выдавецкім доме "Беларуская навука", прадстаўлена ўся літаратурная спадчына Максіма

сэрцам пісаў сваю кожную песню...". прысвечанае 100-годдзю з дня нараджэння Максіма Танка, што арганізавана пры фінансавай падтрымцы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. Яно распачнецца ўскладаннем кветак да магілы паэта ў вёсцы Новікі. Пасля гэтага святочныя мерапрыемствы прадоўжацца ў Мядзелі цырымоніяй адкрыцця

Максім Танк. 1941 г.

Максім Танк... Магутны, прыгожы, высокі... Гэткія ж магутныя, прыгожыя і ягоныя высокага гучання вершы. Ён быў філосафам беларускай прыгажосці, канцэптуалістам новага вершаакладання, дзе, як любоў і каханне, зніталіся традыцыя і наша мара пра светлую будучыню.

Распавесці ў некалькіх сказах пра асобу слаўтага пісьменніка, творчай спадчыне і жыццяпісу якога прысвечаны сотні артыкулаў ды манаграфій, — справа неверагодна складаная ды няўдзячная. Тым больш, што сёння гэтую легендарную постаць розныя слаі нашай супольнасці ўстрымаюць па-рознаму: моладзь — як класіка беларускай літаратуры, чыя творчасць вывучаецца ў школьнай праграме, больш сталае пакаленне — яшчэ і як актыўнага грамадскага ды палітычнага дзеяча. А таму хочацца толькі нагадаць некаторыя факты з біяграфіі гэтага знакавага для айчынай культуры чалавека і пісьменніка.

Так, "запаветнай зямлёй" цягам усяго жыцця для Максіма Танка з'яўлялася родная Мядзельшчына, дзе ў вёсцы Пількаўшчына сто гадоў таму і нарадзіўся будучы класік беларускай літаратуры. Там жа, на мясцовых могілках, у 1995-м ён знайшоў і свой апошні прытулак. Паміж гэтымі падзеямі засталіся ў гісторыі во сем з лішкам дзесяцігоддзяў, якія Богам былі адмераны класіку. За гэты час было змаганне апантанага юнака за беларушчыну на сваёй роднай зямлі, якая ў 1920 — 30 гады знаходзілася пад Польшчай. Тады малады Танк працаваў інструктарам Цэнтральнага камітэта камсамола Заходняй Беларусі, у легальнай і падпольнай перыёдыцы вёў

актыўную грамадска-патрыятычную і культурна-асветніцкую дзейнасць, за што падвяргаўся пераследаванню польскай паліцыі, арыштам і турэмнаму зняволенню ў сумна вядомай турме ў Лукішках. Але менавіта ў той складаны час і праявіўся мастацкі талент паэта, з'явіўся і адпаведны эпосе творчы псеўданім.

Пасля была Вялікая Айчынная, у час якой пісьменнік страціў малодшую сястру, шмат сяброў і калег... Тым не менш, паэтычны радкі творцы, напоўненыя адвагай і верай у Вялікую Перамогу, падштурхоўвалі байцоў Чырвонай Арміі да гераічных подзвігаў.

І ў далейшым жыцці Максім Танк на адказных пасадах галоўнага рэдактара часопіса

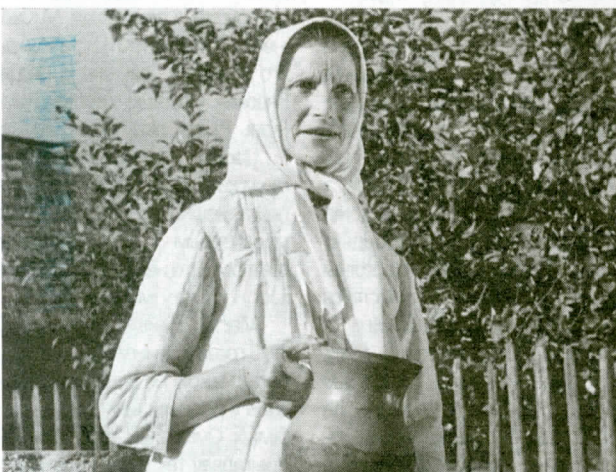
"Полымя", старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі, дэпутата Вярхоўнага Савета СССР, старшыні Вярхоўнага Савета БССР, не здраджваў свайму крэда — працаваць на карысць роднага

краю, услаўляць родную мову і культуру...

Фота прадстаўлены Беларускім дзяржаўным архівам кінафотафонадакументаў

М.Танк (справа) і К.Крапіва ў дні Дэкады беларускай літаратуры ў Маскве.

Маці Максіма Танка — Домна Іванаўна на дварэ дома ў вёсцы Пількаўшчына Мядзельскага р-на. 1941 г.

Максім Танк з жонкай. 1952 г.

Танка: вершы і паэмы, апавяданні, нарысы, фельетоны, нататкі, артыкулы, рэцэнзіі, выступленні, некралогі, "Лісткі календара" і дзённікі, пераклады, лісты. Упершыню ўвайшлі ў шматтомнік шматлікія архіўныя дакументы з фонду Максіма Танка ў Беларускім дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва і з архіваў Польшчы, Літвы, Расіі. Таксама ў Зборы твораў змешчаны лісты паэта, якія раней былі прадстаўлены толькі ў перыядычным друку.

У прэзентацыі прынялі ўдзел знаўцы даследчыкі творчасці паэта, супрацоўнікі Інстытута мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы, а таксама выкладчыкі ВНУ і супрацоўнікі выдавецтваў, у тым ліку Арсен Ліс, Вячаслаў Рагойша, Анатоль Верабей, Яўген Гарадніцкі, Аляксандр Лукашанец, Сяргей Гаранін, Таццяна Шамякіна. Пад час мерапрыемства адбыўся і паказ слайдаў, што адлюстроўваюць гісторыю жыцця і творчасці Максіма Танка, прагучалі яго творы ды песні, напісаныя на вершы народнага паэта.

Тым часам, 15 верасня ў горадзе Мядзел пройдзе Рэспубліканскае свята паэзіі і песні "Я

памятнага знака на месцы ўсталявання помніку Максіму Танку, адкрыццём выставак па выніках Міжнароднага фотаконкурсу "Дарогамі Максіма Танка", экспазіцыі твораў народнага мастака Беларусі Васіля Шаранговіча. Таксама госці змогуць пабачыць кветкавыя кампазіцыі па матывах твораў паэта, пачуць песні ў выкананні мастацкіх калектываў Мядзельскага раёна, выступленні паэтаў і пісьменнікаў Мінскай вобласці. У гарадскім амфітэатры адбудзецца канцэрт з удзелам Марыі Захарэвіч, Алега Сямёнава, Надзеі Мікуліч, Дзмітрыя Качароўскага, Зоі Фіякіставай, Валянціны Альшанскай, ансамбля "Грамніцы" і "Свята", а таксама вакальнага гурта "Святкі".

А 17 верасня, калі спаўняецца 100 гадоў з дня нараджэння Максіма Танка, а 12-й гадзіне ў Мінску адбудзецца ўскладанне кветак да мемарыяльнай дошкі на доме па вуліцы Кульман, 15, у якім жыў народны паэт. У цырымоніі прымуць удзел паэты і пісьменнікі, літаратуразнаўцы, навуковыя дзеячы.

Юлія КІРЭЙЧЫК

Прыведзена да 100-годдзя з дня нараджэння паэта і выстаўка ілюстрацый, якія ў розны час прысвяцілі класіку нашай літаратуры айчыны мастакі, што адкрылася напярэдадні ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

У рамках экспазіцыянага праекта прадстаўлена амаль 60 графічных работ такіх вядомых беларускіх мастакоў, як Ю. Зайцаў, В.Славук, У.Басалыга, М.Басалыга, М.Рыжы, І.Раманюўскі, Н.Паплаўская, А.Лось.

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю АЛЯКСЕЕВАЙ Ніны Георгіеўны. Выказваем шчырыя спачуванні сям'і, родным і блізім нябожчыцы.